Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 12 — **Poznań, dnia 15 czerwca 1936** — **ROK 15**

Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**
ul. Rzeczypospolitej nr. 1 — Telefon nr. 25-95

Rocznica wyboru Prezydenta R. P.

Dzień 3 czerwca br. przeszedł w całym kraju pod znakiem imponujących uroczystości z okazji 10-tej rocznicy wyboru prof. Mościckiego na Prezydenta Rzeczypospolitej.

W dniu tym całe społeczeństwo zjednoczyło się w akcie hołdu dla Pierwszego Obywatela.

Związek Fabrykantów nadał 3 czerwca depeszę następującej treści:

Do
Pana Prezydenta Rzeczypospolitej
Prof. Dr. Ignacego Mościckiego
w Warszawie — Zamek.

„Przemysł zachodniopolski, skupiony wokoło Związku Fabrykantów w Poznaniu, zasyła Ci Panie Prezydencie, Dostojny Włodarzu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, w dziesięciolecie Twego kierownictwa nawą państwową, wyrazy najwyższej czci i hołdu, oraz życzenie długich jeszcze lat pracy dla dobra Ojczyzny.

Związek Fabrykantów w Poznaniu:
Prezes Franciszek Maciejewski."

Ważne orzeczenie Sądu Najwyższego.

Po 10-ciu latach pracy nie należy się 6-cio-miesięczne wypowiedzenie.

Przed kilkoma tygodniami obiegła szeroko prasę i poruszyła żywo sfery przemysłowo - handlowe oraz świat pracy wiadomość, o wyrokach Sądów niższych instancyj, które rozstrzygnęły, że po 10-ciu latach pracy w temsamem przedsiębiorstwie, należy się pracownikowi (również fizycznemu) 6-cio-miesięczne wypowiedzenie umowy o pracę, i to zawsze na koniec kwartału kalendarzowego. Rewelacyjne w swoim rodzaju wyroki te z terenu apelacji krakowskiej i lwowskiej, zdaniem prawników, nie miały jednak szans utrzymania się przed Sądem najwyższym. Bo jakżesz wyglądał w istocie stan prawny?

Odnośne Sądy niższych instancyj oparły wyrokowanie na przepisach obowiązującego od dnia 1 lipca 1935 r. Kodeksu Zobowiązań w szczególności przepisu art. 469, który postanawia co następuje:

„Jeżeli stosunek pracy pracownika umysłowego stanowi wyłączne lub główne źródło jego utrzymania, pracodawca może umowę wypowiedzieć najpóźniej na 6 tygodni naprzód na koniec kwartału kalendarzowego."

„Jeżeli stosunek pracy trwa już lat 10, pracodawca może wypowiedzieć umowę najpóźniej na 6 miesięcy naprzód na koniec kwartału kalendarzowego."

„W innych przypadkach termin wypowiedzenia dla obu stron wynosi dwa tygodnie".

Od zasady, iż Kodeks Zobowiązań jest powszechnie obowiązującym, wprowadzony został atoli już w samym tekście Kodeksu, mianowicie w art. 446, poważny wyłom. Codopiero cytowany przepis art. 446 stwierdza bowiem, że jeżeli dla pewnej kategorji pracowników istnieje lub wydana będzie szczególna ustawa regulująca stosunek pracy, przepisy Tytułu XI, Działu I Kodeksu Zobowiązań (dotyczące umowy o pracę — przyp. Redak.), stosuje się jedynie „w przedmiotach, ustawą szczególną nie objętych". W związku z przepisem art. 446 Kodeksu Zobowiązań, art. II Przepisów wprowadzających Kodeks Zobowiązań postanawia, że pozostają w mocy przepisy różnych ustaw szczególnych między innemi również i przepisy dotyczące wypowiadania i rozwiązywania umów o pracę.

Jak wiadomo ustawami szczególnemi, regulującemi stosunki pracy w przemyśle, handlu, biurowości i t. d., są dekrety Prezydenta Rzeczypospolietj z 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników oraz o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. 35/28,, poz. 324 i 323). Dekrety te ustaliły również zasady wypowiadania umowy o pracę, mianowicie ogólny dla wszystkich pracowników umysłowych 3-miesięczny, a dla wszystkich robotników 2-tygodniowy termin wypowiedzenia. Wobec tego sprawa okresu wypowiedzenia umowy o pracę jest zdaniem prawników, przedmiotem wyczerpująco uregulowanym odnośnemi ustawami szczególnemi, i w tym stanie rzeczy w stosunku do pracowników objętych wspomnianemi dekretami, nie mogą działać postanowienia Kodeksu Zobowiązań odnośnie wypowiedzenia 6-cio-tygodniowego wzgl. 6-cio-miesięcznego.

Zapatrywanie powyższe podzielił też w całości Sąd Najwyższy, który w ostatecznym wyroku z dnia 4-go czerwca br. ustalił zasadę, że pracownicy, objęci rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie o pracę, nie mają na zasadzie Kodeksu Zobowiązań prawa po 10-iu latach pracy do 6-cio-miesięcznego wypowiedzenia umowy o pracę.

W tych warunkach terminy wypowiedzenia umowy o pracę z Kodeksu Zobowiązań będą mieć zastosowanie tylko do tej kategorji pracowników, która nie została wymieniona w cytowanych wyżej ustawach szczególnych, jak nauczyciele, osoby zatrudnione w rolnictwie, uczniowie, praktykanci i t. d. Wobec wszelkich zaś kategoryj pracowników umysłowych zatrudnionych w przemyśle, handlu, biurowości i t. p., objętych dekretem o umowie o pracę pracowników umysłowych, ma zastosowanie nadal jedyny tylko i powszechny dla wszystkich 3-miesięczny termin wypowiedzenia bez względu na to, jak długo pracownik w temsamem przedsiębiorstwie pracował. Jeżeli chodzi o robotników objętych dekretem o umowie o pracę robotników, to pozostaje taksamo bez zmiany jedyny dla wszystkich 2-tygodniowy termin wypowiedzenia.

Wydaje się, że wyrok Sądu Najwyższego jako ostateczny i zasadniczy przyniesie całkowicie uspokojenie, albowiem jak słychać, sfery przemysłowo-handlowe, przerażone tak niekorzystnemi dla siebie wyrokami niższych instancyj, zaczęły wchodzić na drogę radykalnej samoobrony, wypowiadając umowy pracownikom, których praca dobiegała 10-go roku w jednem i temsamem przedsiębiorstwie. Wyroki Sądów niższych instancyj byłyby zatem mimowoli spowodowały wielce niepożądane skutki natury społecznej. Dobrze, że Sąd Najwyższy sprawę w porę wyjaśnił.

Jubileusz Banku Związku Spółek Zarobkowych.

Głośnem echem w sferach gospodarczych odbił się obchód jubileuszu pięćdziesięcioletniego istnienia Banku Związku Spółek Zarobkowych.

Założony w 1886 r. przez historyczne postaci okresu budowy polskiej gospodarki pod zaborem pruskim, chlubnie pełnił swe narodowe zadanie aż do odzyskania Niepodległości. Piękny rozwój Banku stanowi dyplom patrjotycznej dojrzałości gospodarczej dla społeczeństwa ziem zachodnich.

W wolnej Polsce, dostosowując się do nowych warunków pracy, nadal jest jednym z motorów rozwoju gospodarczego. Serdeczne nici zrozumienia i współpracy łączyły zawsze Bank Związku Spółek Zarobkowych ze Związkiem Fabrykantów.

Obie instytucje, choć w nieco innym kierunku, pełniły identyczną służbę patrjotyzmu gospodarczego.

Bliskie te więzy zacieśniły się jeszcze i przez długi szereg osób, pełniących naczelne funkcje w obu instytucjach. Wymieńmy tu tylko: X. bisk. Adamskiego, X. prał. Wawrzyniaka, prez. Samulskiego, dr. Englicha, szamb. Cegielskiego, prez. Maciejewskiego.

Życzenia Związku Fabrykantów, złożone na jubileusz 50-lecia, to gratulacje starego przyjaciela i towarzysza broni.

„Wolna konkurencja — a przemysł związany".

W dniu 22 maja 1936 roku odbył się w lokalu Centralnego Związku Średniego i Drobnego Przemysłu w Polsce przy ul. Czackiego Nr. 3/5 m. 3 czwarty skolei odczyt z cyklu „Uprzemysłowienie Polski" odczyt na temat: „Wolna konkurencja, a przemysł związany", który wygłosił p. senator Aleksander Heyman-Jarecki.

Prelegent, znany działacz społeczno-gospodarczy i jeden z nielicznych przedstawicieli życia gospodarczego w Izbach Ustawodawczych, poddał w swoim referacie bardzo głębokiej analizie zagadnienie, co to jest gospodarka planowa, a gospodarka kierowana.

W społeczeństwie naszem panuje pod tym względem pewien chaos pojęć, wyrazem tego chaosu jest, między innemi, błędne w tym względzie nastawienie biurokracji gospodarczej. Biurokracja ta, mając przed sobą pewne zagadnienia do rozwiązania oraz prawo egzekutywy swoich zarządzeń w ręku, idzie w fałszywym kierunku naginania biegu życia gospodarczego do swoich teoretycznych założeń. Nic więc dziwnego, że pomiędzy zamierzeniami, a wynikami istnieje zawsze rozbieżność przekreślająca te zamierzenia. Biurokracja gospodarcza ingerując w życie przemysłu przedewszystkiem wielkiego, jako stosunkowo najłatwiej uchwytnego, daje równocześnie temu przemysłowi przywileje kosztem średniego i drobnego przemysłu. W konsekwencji dewastuje się jedną grupę przemysłu i przekreśla się przez przywileje drogi normalne i możliwości rozwoju drugiej grupy t. z. przemysłu wielkiego.

Jeżeli rentowność jest koniecznym warunkiem rozwoju przemysłu w żadnym razie nie można jej uzyskiwać przez dawanie przywilejów, które wywołują nacisk wielkiego przemysłu na średni i drobny przemysł i uniemożliwiają eliminację istotnie wartościowych jednostek.

W wyniku naszej walki z kryzysem na terenie naszego życia gospodarczego ujawniły się dwa charakterystyczne elementy, a mianowicie: sztywne ceny i sztywny pieniądz. Aktywizacja życia gospodarczego przy utrzymaniu sztywnemi obydwu tych elementów jest niemożliwą, jeden z tych elementów musiał trzasnąć — zostały zniżone ceny, które w dotychczasowym sposobie przeprowadzania tej obniżki, problemu aktywizacji nie rozwiązały. Obniżce tej przeciwstawia się w sposób zdecydowany polityka karteli. Wolno pracujący rodzimy przemysł średni i drobny winien być ośrodkiem polityki anty-kartelowej i anty-etatystycznej. Przemysł ten bowiem i jego organizacje są jedyną ostoją inicjatywy prywatnej, a więc naturalnego rozwoju przemysłu i wogóle postępu.

Na temat zagadnień poruszonych w odczycie rozwinęła się bardzo ożywiona dyskusja, w której zabierało głos szereg mówców, uzupełniając i rozwijając wywody prelegenta, względnie dając przykłady z życia dla potwierdzenia słuszności tez przez prelegenta wygłoszonych.

Odczyt zgromadził kilkadziesiąt osób z pośród przedstawicieli branż średniego i drobnego przemysłu oraz prasy gospodarczej, a długotrwała dyskusja nad odczytem świadczy o dużem zainteresowaniu się tematem odczytu.

Skarb. - Finanse

Informacje o transakcjach.

Nawiązując do artykułu pod tym samym tytułem w nr. 5 (str. 38), podajemy do wiadomości PT. Członków odpowiedź, jaką nadesłało na ręce Związku Fabrykantów Ministerstwo Skarbu:

„Na pismo z dnia 22 lutego 1936 r. l. dz. 660/36 P/B w sprawie żądania przez Urzędy Skarbowe od przedsiębiorstw przemysłowych sporządzania informacyj, potrzebnych do wymiaru podatków, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że stanowisko urzędów znajduje swe uzasadnienie w przepisie art. 60 § 3 punkt 3 Ordynacji Podatkowej, w myśl którego przedsiębiorstwa te są obowiązane dostarczać na żądanie władz skarbowych informacyj o tranzakcjach z odbiorcami nietylko wskazanymi imiennie, lecz także z wszystkimi odbiorcami danego przedsiębiorstwa.

Przepis ten jednakże nie powinien w praktyce rodzić nieporozumień, gdyż przedsiębiorstwom w myśl § 2 powołanego artykułu Ordynacji Pod. przysługuje każdorazowo prawo w razie rzeczywistej trudności w dostarczaniu wspomnianych decyzyj i informacyj, zawiadomienia o tem Urzędu Skarbowego ,który następnie zarządzi sporządzenie odpowiednich odpisów i wyciągów własnemi siłami.

Rzeczywista trudność w zrozumieniu powołanego § 2 będzie zachodziła zależnie od rozmiaru przedsiębiorstwa wówczas, o ile dostarczenie danych i informacyj będzie wpływało wzajemnie na normalną działalność przedsiębiorstwa lub przekraczało możność wykonania stałym personelem.

Powołane na wstępie pismo Związku przesyła równocześnie Ministerstwo Skarbu Izbie Skarbowej w Po-

znaniu z zaleceniem liberalnego traktowania przez Urzędy Skarbowe zawiadomień przedsiębiorstw o niemożności sporządzenia informacyj wskutek rzeczywistej trudności, w każdym zaś razie uzgodnienia tych prac z przedsiębiorstwami."

Pismo to, idące po linji życzeń sfer przemysłowych, może być w konkretnych wypadkach obroną dla przemysłu przed zbyt daleko sięgającemi żądaniami urzędów skarbowych.

Lokale przemysłowe i handlowe połączone z mieszkaniem.

W Dzienniku Ustaw Nr. 33 ogłoszono rozporządzenie wykonawcze do nowej ustawy o podatku lokalowym. Rozporządzenie wyjaśnia, że jeżeli ta sama osoba zajmuje w jednym budynku dwa lub więcej lokali, lecz lokale te nie łączą się ze sobą np. wspólnym przedpokojem, wewnętrznemi schodami itp., to każdy lokal opodatkowuje się odrębnie, chociażby je nawet wynajęto jedną umową za łącznym czynszem.

Wolne są lokale zajęte przez zakłady przemysłowe wymienione w załączniku do art. 23 ust. o pod. przem. część II i C. Jeżeli zakład przemysłowy zajmuje część lokalu, a druga część tego samego lokalu jest zajęta na mieszkanie, wówczas opodatkowuje się tylko część mieszkalną. O ile ta część jest dwuizbowa, wówczas cały lokal wolny jest od podatku.

Jeżeli część lokalu zajęta jest na zakład handlowy a część na mieszkanie, wówczas podatkowi podlega cały lokal.

Zgodnie z rozporządzeniem, osobami zajmującemi lokal są nietylko osoby mieszkające, prowadzące przedsiębiorstwo itp., ale również i te osoby, które lokal wynajęły, lub pozostawiły do własnego użytku.

Przez faktyczne komorne rozumie się komorne, które najemca obowiązany jest płacić właścicielowi domu. Jeśli lokator zobowiązał się jeszcze do innych świadczeń jednorazowych lub powtarzających się, to do sumy komornego dolicza się wartość tych świadczeń. Podstawę wymiaru ustala się na 2 lata.

Przewóz środków płatniczych przez Gdańsk.

Ukazał się okólnik Min. Skarbu w sprawie zmiany i uzupełnienia instrukcji z dnia 11 maja b. r. M. in. okólnik wprowadza do wymienionej instrukcji uzupełnienie następujące:

Osoby, jadące w wagonach sypialnych pociągami bezpośredniej komunikacji z Polski do Polski przez obszar w. m. Gdańska, mogą przewieźć ze sobą bez ograniczeń co do wysokości kwoty, środki płatnicze (pieniądze, weksle, czeki itp.) oraz książeczki oszczędnościowe na następujących warunkach:

1. Wszystkie posiadane środki płatnicze i książeczki oszczędnościowe powinny być zgłoszone przez podróżnego placówce granicznej kontroli skarbowej na granicy polsko-gdańskiej, która wyda zaświadczenie, stwierdzające przewóz posiadanych kwot, środków płatniczych i książeczek oszczędnościowych.

2. Podróżny obowiązany jest otrzymane zaświadczenie wraz ze środkami płatniczemi i książeczkami oszczędnościowemi zgłosić wejściowej placówce kontroli skarbowej po przejeździe przez obszar w. m. Gdańska, która to placówka po sprawdzeniu wyda pisemne potwierdzenie wypełnienia przez niego warunków przewozu.

W razie niewypełnienia przez podróżnego warunków przewozu, sprawa będzie traktowana jako nielegalny wywóz z Polski środków płatniczych i książeczek oszczędnościowych.

Płatność podatków w czerwcu.

W czerwcu płatne są podatki następujące:

1) do dnia 25 czerwca — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1936, w wysokości podatku przypadającego od obrotu, osiągniętego w maju przez wszystkie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, oraz przez przedsiębiorstwa handlowe I-ej i II-ej kategorji oraz przemysłowe od I-ej do V-ej kategorji, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

2) do 15 czerwca — pierwsza rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za r. 1936 przez drobne przedsiębiorstwa;

3) do 15 czerwca — zaliczka kwartalna (za I kwartał) na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1936 przez przedsiębiorstwa pozostałe;

4) do 30 czerwca — pierwsza rata (półroczna) podatku od nieruchomości za r. 1936;

5) do 1 czerwca — przedpłata na podatek dochodowy na r. 1936 przez osoby prawne;

6) do 7 czerwca — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawców w maju 1936 r.

7) do 5 czerwca — podatek od energji elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energji elektrycznej w czasie od 16 do 31 maja b. r.;

8) do 20 czerwca tenże podatek, pobrany przez sprzedawcę energji elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni czerwca 1936 r.

Ponadto płatne są w czerwcu zaległości odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Plan umorzenia 5 proc. Pożyczki Konwersyjnej z 1924 r.

Ukazało się rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 7 maja r. b. o ustaleniu planu umorzenia 5 proc. pożyczki konwersyjnej z 1924 r. Dla pozostałej po dn. 2 stycznia 1936 r. nieumorzonej części wspomnianej pożyczki w kwocie 167.900.000 zł ustalono nowy plan umorzenia, który podany został w załączniku do omawianego rozporządzenia. Ostatecznie pożyczka zostaje umorzona w dn. 2 stycznia 1965 r. Poprzedni plan umorzenia wspomnianej pożyczki został jednocześnie uchylony.

Po reformach podatkowych.

W toku akcji dekretowej *rząd zniósł cały szereg podatków*, m. in. podatek od tantjem, podatek od placów budowlanych, nadzwyczajny podatek od niektórych zajęć zawodowych, nadzwyczajną daninę majątkową dla płatników podatku przemysłowego, nadzwyczajną daninę majątkową dla płatników podatku od nieruchomości, kryzysowy dodatek do podatku dochodowego, 15%-wy nadzwyczajny dodatek do podatku od nieruchomości, do podatku przemysłowego i dochodowego, dodatek samorządowy do podatku przemysłowego od obrotu, 10%-owy dodatek do podatku przemysłowego na

cele interwencji rolniczej, opłatę stemplową od rachunków i kwitów.

Łącznie *zniesiono około 13 tytułów podatkowych*, przerzucając ciężary z nich na podatki główne. W ten sposób *dokonał się poważny proces scalenia podatków* — i to głównie przy podatku dochodowym, przemysłowym i od nieruchomości.

Nominalnie biorąc, scalenie to *nie jest ulgą dla płatników*, bo obciążenie globalne nie zmalało, względnie przy niektórych podatkach zmalało bardzo nieznacznie. *Niemniej jest to ulga realna, bardzo duża.* Płatnik nie jest bowiem prześladowany codziennie innemi podatkami, nie musi wszystkich ich ciągle trzymać w ewidencji, nie musi płacić stosunkowo wysokich kar za zwłokę i za upomnienie od drobnych kwot, których płatność przeoczył. *Wielka liczba podatków denerwuje obywatela, a nie przynosi Skarbowi należytych rezultatów.*

Należy dalej iść w kierunku zainicjowanym przez rząd poprzedni i przystąpić do dalszej likwidacji wielkiej ilości tytułów podatkowych i do dalszego scalania podatków.

Sprawy socjalne.

Uchylenie opłat ryczałtowych na Fundusz Pracy.

Rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dn. 23 maja 1936 uchylone zostało rozporządzenie z 7-go czerwca 1933 o opłatach ryczałtowych na Fundusz Pracy (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 373).

Rozporządzenie weszło w życie 1 czerwca 1936. Zniesione rozporządzenie wprowadzało dla zarobków nieprzekraczających 150 złotych miesięcznie opłaty ryczałtowe, zamiast ogólnie obowiązującej stawki procentowej.

Handel zagraniczny.

Instrukcje dla importerów towarów zagranicznych w sprawie uzyskiwania pozwolenia przywozu.

W związku z wprowadzeniem zakazu przywozu na cały import Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że podania o pozwolenie przywozu winny być składane za pośrednictwem Izby (pokój 15) w dwuch egzemplarzach, z których oryginał musi być zaopatrzony w znaczek stemplowy 5 złotowy. Izba zwraca uwagę na konieczność dokładnego przyklejania znaczków, oraz na to, że nie mogą one być unieważniane przez firmy. Podanie należy wypełniać dokładnie łącznie z talonami.

Ponieważ Izba została powołana do przeprowadzania statystyk wartości importu, Izba prosi o specjalnie dokładne wypełnianie rubryki „wartość“, oraz przedkładanie odpowiednich faktur, względnie innych dowodów, z których wynikałaby cena danego artykułu. Równocześnie Izba zwraca uwagę, że przy imporcie z Austrji należy przedkładać faktury wizowane przez Ministerstwo dla Handlu i Ruchu w Wiedniu.

Wszystkie kontyngenty uruchamiane są co dwa miesiące. Wyjątek stanowią Austrja, Hiszpanja, Portugalja i Francja, dla których kontyngenty są miesięczne.

Podania należy składać najpóźniej do dnia 30 ostatniego miesiąca — poprzedzającego nowy okres kontyngentowy, w przeciwnym bowiem razie mogą być nierozpatrzone na posiedzeniu C. K. P.

Firmy składający po raz pierwszy podania w tym roku winny złożyć uwierzytelniony odpis świadectwa przemysłowego, względnie oryginał świadectwa wraz z odpisem, który Izba uwierzytelni.

Normalny czasokres załatwienia podania trwa dwa do trzech tygodni.

Import z Hiszpanji.

W związku z utrudnieniem windykacji należności eksporterów naszych do Hiszpanji Izba zawiadamia, że do czasu zasadniczego uregulowania rozrachunku z tym krajem, należności za towar należy wpłacać do Polskiego Towarzystwa Hadlu Kompensacyjnego według przepisów instrukcyj z dnia 20 października 1932 r. Dopiero po załatwieniu tych formalności Ministerstwo nadeśle pozwolenie przywozu. Formularze oraz instrukcje są do nabycia u delegata Zahanu urzędującego w Izbie P. H.

Zapłata za towar importowany na kredyt.

Jeśli import towaru był dokonany przed 27. 4. b. r. a zapłata ma nastąpić obecnie, importer, starający się o przydział dewiz, winien udowodnić korespondencją, warunkami umowy itp., że towar był zakupiony na kredyt. Ponadto winien udowodnić księgami, że należność nie była zapłacona przed wprowadzeniem ograniczeń dewizowych.

Rokowania z Francją.

Dnia 9. b. m. wyjechała do Paryża delegacja na rokowania o nowy traktat handlowy — pod przewodnictwem Naczelnika Wydziału Dr. Łychowskiego, przy pomocy Radcy Halikowskiego z tem, że z ramienia Rady Traktatowej będzie brał udział w rokowaniach Dr. Rasiński, a nadto eksperci w osobach pp. Cybulskiego, Zamyskiego itd. Rokowania przewiduje się na 4 tygodnie, z tem jednak, że w ciągu tych 4 tygodni zapewne tylko dojdzie do zawarcia prowizorjum na czas od wygaśnięcia dotychczasowego traktatu, t. j. od 10 lipca, poczem ponowne rokowania o pełny traktat będą prowadzone dopiero w jesieni. Platformą z polskiej strony będzie, że skoro Polska w obrocie płatniczym pozatowarowym z Francją ma saldo bierne w wysokości około 30 milj. złotych rocznie, to musi żądać, ażeby Francja przyznała Polsce na tę sumę import dodatkowy do Francji, gdyż żadną miarą nie będzie tego salda wyrównywała w dewizach.

Zapewne także i p. Wicemin. Sokołowski w związku z temi rokowaniami wyjedzie na krótki czas do Paryża.

Transport.

Nowa taryfa portowa dla tłuszczów.

W Dz. Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr. 15 z dn. 15. b. m. ukazało się Rozporządzenie Ministra Komunikacji, wprowadzające nową portową taryfę specjalną PB—48 (zreformowana dawniejsza PC. 2) na przywóz tłuszczów rybich z poz. K. t. 315 z opłatami klasy 8a, b.

Zamrożenia z tytułu tranzytu niemieckiego.

Jak wiadomo, dotąd została uregulowana tylko kwestja bieżącego tranzytu niemieckiego prowizorycznie w ten sposób, że Niemcy płacą co miesiąc gotówką 1.500.000 marek w złocie, a ruch korytarzowy i wogóle tranzytowy jest do tego poczęści dostosowany. Wszelako mogą tu powstawać dalsze częściowe zamrożenia, a Niemcy chciałyby to zgóry wykluczyć w ten sposób, by Polska obniżyła taryfy tranzytowe. Na to znów P. K. P. nie chce się zgodzić. Słowem, Niemcy w dalszym ciągu chcą nas częściowo stale zarywać w ten czy inny sposób. Rozmowy na ten temat ciągną się dalej i nie widać ich końca.

Jeszcze bardziej skomplikowana jest w dalszym ciągu sprawa pokrycia dawniejszych pretensyj polskich z tytułu tranzytu niemieckiego w wysokości około 70 miljonów złotych, w związku z czem były rozważane już różne propozycje, jak np. przejęcie przez Berlin spłaty polskiej pożyczki tytoniowej we Włoszech, pokrycie części danej należności zobowiązaniami „Wspólnoty Interesów“ w Niemczech, dodatkowy przywóz towarów, a zwłaszcza samochodów z Niemiec itp.

I tu także rokowania są bardzo trudne, a ostatnio nie posuwają się dostatecznie naprzód.

Targi i Wystawy.

VII. Targi Wołyńskie w Równem 13. — 27. IX. 1936.

Wobec słabego uprzemysłowienia Wołyń jest chłonnym rynkiem na artykuły przemysłowe, niezbędne dla rolnictwa i życia codziennego ludności. — Pożądane są przedewszystkiem:

Narzędzia i maszyny rolnicze,
nawozy sztuczne,
próbki i wzory przetworów rolnych,
wyroby włókiennicze
artykuły chemiczno-farmaceutyczne,
artykuły użytku domowego,
artykuły fotograficzne,
maszyny i narzędzia,
samochody, motocykle i rowery,
urządzenia sanitarno-wodociągowe,
książki i pisma,
radjoaparaty i elektrotechnika,
instrumenty muzyczne i t. p.

W związku z budową wodociągów i kanalizacj w Równem i w Łucku będzie zainicjowana W y s t a w a w o d o c i ą g o w a.

Pozatem organizuje się wystawy specjalne, jak: wystawa elektrotechniczna i t. p., zjazd kupiectwa i rzemiosła oraz szereg imprez rozrywkowych. Przez 6 lat istnienia Targi Wołyńskie rozwijały się aktywnie i są dziś placówką stałą, funkcjonującą na zasadzie generalnego pozwolenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Ceny stoisk w pawilonach 10 zł za metr kw., na otwartym terenie 5 zł.

Informacje: Dyrekcja Targów Wołyńskich, Równe Wołyńskie, Zarząd Miejski.

Targi Gdyńskie.

Targi Gdyńskie odbędą się w tym roku w czasie od 28 czerwca do 12 lipca. Targi pod względem handlowym zapowiadają się bardzo dobrze. O celowości urządzania Targów Gdyńskich wypowiedziały się w ostatnim czasie pozytywnie centralne organy samorządu gospodarczego.

Różne.

Prace Komisji do zbadania gospodarki przedsiębiorstw państwowych.

W dn. 25, 26 i 27 maja b. r. odbyły się kolejne posiedzenia Prezydjum Komisji do Zbadania Gospodarki Przedsiębiorstw Państwowych wespół z członkami referentami poszczególnych grup badanych przedsiębiorstw.

Ze sprawozdań, złożonych przez poszczególnych członków-referentów wynika, że pierwsze materjały, potrzebne do badań, już zostały zebrane i są w chwili obecnej rozpatrywane. W czasie najbliższym członkowie-referenci udadzą się do przedsiębiorstw badanych, aby dalsze prace przeprowadzić na miejscu. W trakcie wymienionych posiedzeń ujednolicono system przeprowadzanych badań. Sprawozdania ostateczne z badań poszczególnych przedsiębiorstw będą ukończone przez członków-referentów w terminach od dn. 1. 7. do dn. 30. 9. r. b. W miarę napływania sprawozdania te będą rozpatrywane przez Prezydjum Komisji łącznie z członkami-referentami.

Dotychczasowy Prezes Komisji p. Dr. Władysław Byrka przybył na pierwsze posiedzenie Prezydjum Komisji dn. 25. 5. r. b. i zawiadomił członków Prezydjum, że wobec powołania na stanowisko Prezesa Banku Polskiego złożył rezygnację ze stanowiska Prezesa Komisji do Zbadania Gospodarki Przedsiębiorstw Państwowych. Wyraziwszy członkom Prezydjum swe podziękowanie za współpracę, p. Prezes Byrka opuścił zebranie, przekazując dalsze prowadzenie obrad p. Posłowi J. Hołyńskiemu, Wiceprezesowi Komisji.

Prezydjum Komisji w składzie pp.: Posła J. Hołyńskiego, Dyr. L. Zadrowskiego, Dr. F. Maciszewskiego i Prez. H. Bruna przedstawiło się w dniu 25. 5. 1936 nowemu Ministrowi Przemysłu i Handlu Panu Antoniemu Romanowi.

Prace nad uprzemysłowieniem kraju.

W dniu 5 czerwca rozpoczął się w Ministerstwie Przemysłu i Handlu cykl konferencyj, poświęconych omówieniu środków realizacji jednej z najdonioślejszych uchwał Komisji IV Narady Gospodarczej, stwierdzającej konieczność wzmożenia tempa uprzemysłowienia kraju w drodze stworzenia racjonalnych warunków ekspansji przemysłu krajowego.

W naradach biorą udział przedstawiciele samorządu przemysłowo-handlowego oraz związków branżowych, reprezentujących najpoważniejsze gałęzie przemysłu.

Narady te poprzedzone zostały pracami przygotowawczemi na terenie Izb Przemysłowo-Handlowych, a głównie Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie. W wyniku tych ukończonych już prac zebrany został obfity materjał, precyzujący wskazania co do środków wzmocnienia i rozbudowy przemysłu.

Wybitny wzrost wskaźnika produkcji przemysłowej.

Obliczany przez Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen wskaźnik produkcji przemysłowej podniósł się w kwietniu z 67,6 do 71,4, t. j. o 5,6 proc.

Tak silne tempo wzrostu było kompensatą spadku w poprzednim miesięcu, wynikłego z przerwy w pracy przemysłu włókienniczego, w związku ze strajkiem. W kwietniu — przy produkcji, odbywającej się normalnie, a nawet wzmożonej dla wypełnienia luki strajkowej, — musiał oczywiście ujawnić się we włókiennictwie silny wzrost, tłumaczący połowę kwietniowego wzrostu ogólnego wskaźnika produkcji. Pozatem ożywienie wystąpiło w gałęziach, produkujących dobra wytwórcze: w hutnictwie żelaznem, w którem wykonywanie zamówień kolejowych pozwoliło osiągnąć dawno już nienotowany poziom produkcji, oraz — w mniejszym już stopniu — w przemysłach mineralnym i metalowym.

Wskaźnik kwietniowy był o 7,5 proc. wyższy od zeszłorocznego. Przeciętny wskaźnik w ciągu pierwszych 4 miesięcy b. roku wynosił 68,7 i był o 3,5 proc. wyższy, niż przeciętnie w roku 1935.

Ustawy, rozporządzenia.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 41 opublikowano: rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 7 maja r. b. o ustaleniu planu umorzenia 5 proc. pożyczki konwersyjnej z 1924 roku;

Rozporządzenie Ministra Przem. i Handlu z dnia 8 maja r. b. o zmianie rozp. z dnia 21 lipca 1931 r. o państwowych cechach probierczych.

Wycieczki do Gdyni.

Izba Przemysłowa-Handlowa w Poznaniu zawiadamia, że wyczerpujących informacyj o warunkach po-

bytu w Gdyni i na wybrzeżu, udziela Referat Turystyczny Komisarjatu Rządu.

Z uwagi na liczny napływ w miesiącach letnich, zarówno turystów indywidualnych, jak i wycieczek zbiorowych, wskazanem jest, aby organizatorzy wycieczek tych, zwracali się uprzednio do Referatu Turystycznego, celem zasiągnięcia informacyj i ułożenia programu zwiedzenia wybrzeża oraz do Syndykatu Emigracyjnego, Obóz w Gdyni, o zarezerwowanie kwater.

Zaznaczyć przytem należy, że turyści pozostający pod opieką Referatu Turystycznego unikają w wielu wypadkach ponoszenia zbędnych kosztów, otrzymują bezpłatnie wszelkie wyczerpujące informacje i na żądanie wykwalifikowanego przewodnika za niewielką opłatą.

Kwatery zbiorowe rezerwuje Syndykat Emigracyjny, Obóz w Gdyni, po uprzedniem otrzymaniu od zamawiającego zaliczki, — a indywidualnie przydziela turystom kiosk Informacyjno-Turystyczny, stosownie do wymagań i możliwości płatniczych.

Dla wygody turystów, przybywających do Gdyni funkcjonuje Kiosk Informacyjno-Turystyczny — przy dworcu kolejowym, pozostający pod kierownictwem Referatu Turystycznego Komisarjatu Rządu.

Komunikat

Związku Obrony Przemysłu Polskiego.

W obecnym czasie zauważyliśmy wzmożoną akcję propagandową całego szeregu firm niemieckich na terenie miasta Poznania, jak również i na prowincji.

Związek Obrony Przemysłu Polskiego, który stoi na straży czysto polskiego przemysłu, — zwraca się z uprzejmą prośbą do P. T. Kupiectwa, ażeby przy udzielaniu zezwoleń na przeprowadzenie w Swoich składach, zechciało łaskawie udzielać tych zezwoleń tylko czysto polskiem przedsiębiorstwom.

Związek Obrony Przemysłu Polskiego
w Poznaniu.
Tow. zap.

Wydawnictwa.

Ustawa o ochronie lokatorów z objaśnieniami i wzorami pism procesowych — w opracowaniu Michała Howorki, Poznań 1936 r. — Księgarnia Wł. Wilak.

Obwieszczeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 maja 1936 r. ogłoszono w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nr. 39 z 15 maja 1936 jednolity tekst ustawy o ochronie lokatorów. Tekst ten wprowadza odmienną numerację artykułów, oraz włącza do ustawy przepisy dekretu o obniżeniu komornego.

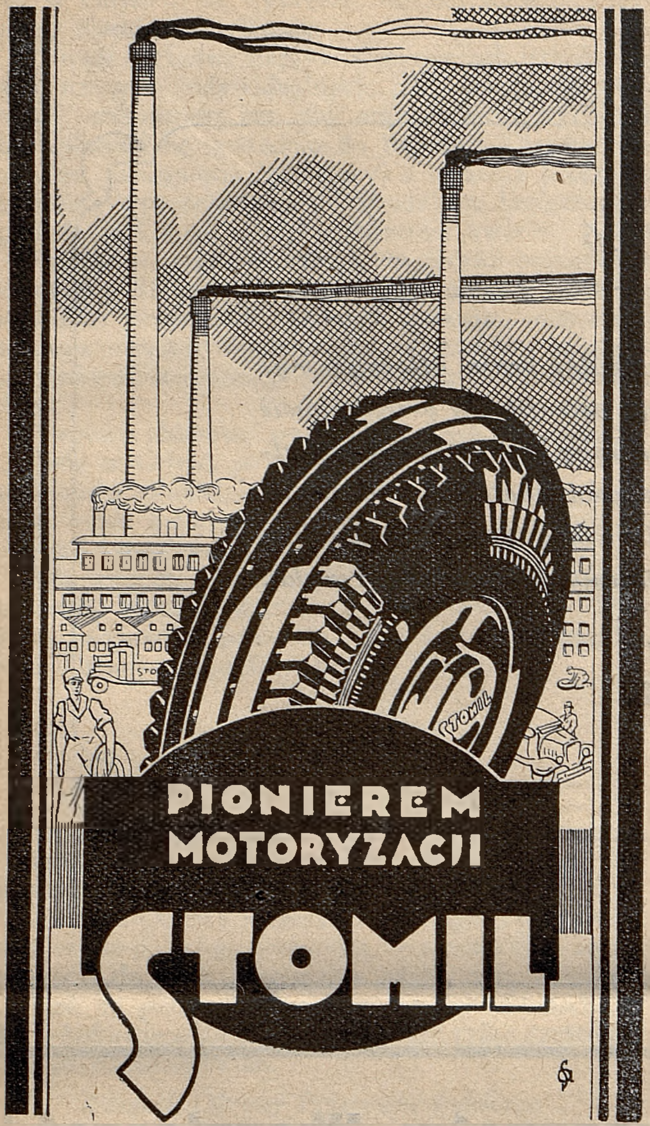
Do tego nowego tekstu ustawy o ochronie lokatorów opracował adw. Michał Howorka zwięzły, ale zarazem wyczerpujący komentarz. Komentarz ten zestawiony został na podstawie bogatego orzecznictwa. Sposób odsyłaczy i jasność wyrażania się ułatwia szybkie zrozumienie przepisów.

Komentarz uwzględnia również przepisy kodeksu zobowiązań (i tak naprzykład bardzo ciekawe jest porównanie art. 13 ustawy o ochronie lokatorów z art. 391 kod. Zobow.), jak i przepisy kodeksu postępowania cywilnego (np. charakter zawiadomienia o sporze sublokatora). Artykuł 15 o moratorjum mieszkaniowem skomentowany jest okólnikiem Min. Sprawiedliwości z dnia 30. XI. 1935 r.

Jasny sposób przedstawienia umożliwia każdemu korzystanie z wydania. Ścisłe i sumienne opracowanie czyni z wydawnictwa również niezbędny komentarz dla podatnika.

W uzupełnieniu wydania znajdujemy wzory pism procesowych w sprawach wynikłych na tle przepisów ustawy o ochronie lokatorów. Jest to pozew w procesie o eksmisję i zapłatę czynszu najmu, dalej znajdujemy odpowiedź na pozew. Wniosek o sporządzenie wyroku na piśmie, skarga apelacyjna i odpowiedź na skargę apelacyjną dają obraz postępowania po ogłoszeniu wyroku pierwszej instancji. Zlecenia dla komornika sądowego, skarga na czynności tegoż, jak i odpowiedź na skargę ilustrują postępowanie egzegucyjne.

Całość jest wydawnictwem niezbędnem dla właścicieli domów, administratorów oraz lokatorów. Niska cena 1 zł 50 gr uprzystępnia nabycie wydawnictwa każdemu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.